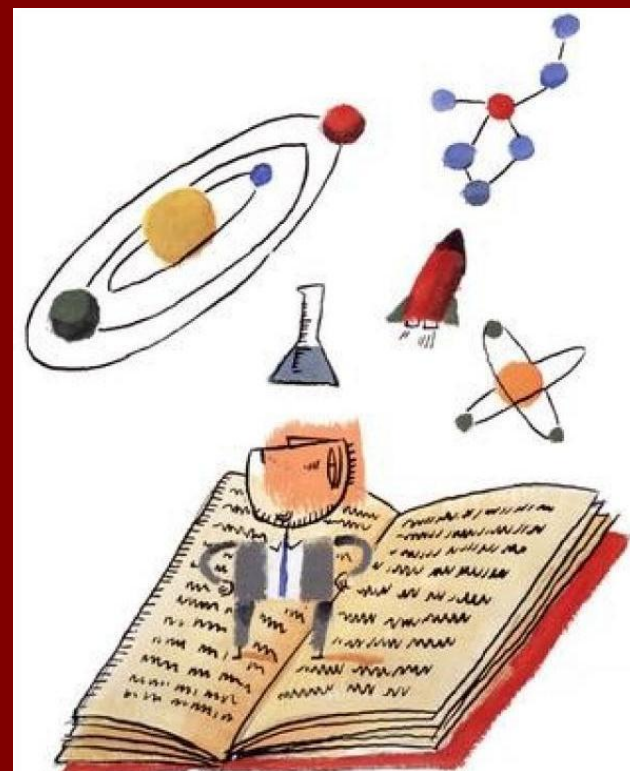

**Використання комп'ютерних технологій
та інноваційних методик
у процесі навчання
української мови та літератури ,
зарубіжної літератури,
історії, правознавства**

Підготували:
Стародубцева І.В. ,
Шарніло В.А.,
Шиманська Ю.Ю.,
Бочкарьова О.М.

Комп'ютер на уроках історії може відігравати велику роль:

- - швидко перевіряти знання учнів за допомогою тестів;
- - показувати відеофрагменти з метою подальшого обговорення, систематизації і узагальнення отриманої навчальної інформації;
- - показувати графічне зображення карти з подальшою мультимедійною обробкою інформації, яка дає змогу учневі вільно орієнтуватися в просторі історичних подій, об'єднувати текстову, фото-, відео- та іншу інформацію.

Існуючі на сьогоднішній день навчальні комп'ютерні програми з історії можна поділити на такі групи:

- мультимедійні енциклопедії ("Кирило та Мефодій", "Архітектура", "Олександр та Наполеон" та ін.);
- - internet-сторінки (наприклад, "Історія");
- - тестувальні програми;
- - пояснювальні програми.

АНАЛІЗ ПРАВОВОЇ СИТУАЦІЇ

Однією з форм роботи на уроках із «Практичного права» є аналіз правової ситуації. Для аналізу певної справи вам необхідно звертати увагу на такі основні моменти:

- **А. Факти:** Щовідбулося? Хто є учасниками справи? Що ми про них знаємо? Які факти є важливими? Які є другорядними?
- **Б. Проблеми:** Якими нормами закону регулюється ситуація? В чому полягає конфлікт? Яке питання ми повинні вирішити для розв'язання ситуації?
- **В. Аргументи:** Якими є ваші аргументи (зокрема, із законодавчої бази) на захист кожної із сторін ситуації?
- **Г. Рішення:** Яким буде ваше рішення? Якими є причини вашого рішення? Якими можуть бути його наслідки?

Використання комп'ютерних технологій на уроках української мови та літератури

Мультимедіа (лат. multum – багато й англ. media – засоби) – система сучасних технічних засобів, що дозволяють працювати з текстовою інформацією, графічним зображенням, звуком (мовлення, музика, ефекти), анімаційною комп'ютерною графікою (мальовані фільми, тривимірна графіка) в єдиному комплексі; один їх перспективних напрямків, що найбільш швидко розвиваються, особливо в галузі освіти.

Під мультимедіа ми будемо розуміти комплекс апаратних та програмних засобів, що дозволяють застосовувати комп'ютер з текстом, зі звуком, графікою, анімацією та відео.

Урок з використанням мультимедійних технологій стає цікавішим для учня, а тому й ефективнішим для засвоєння знань, поліпшує рівень унаочнення навчального матеріалу на уроці.

Приклади використання комп'ютера на уроках української мови та літератури :

- використання комп'ютерних презентацій
- застосування тестових комп'ютерних програм
- застосування навчальних комп'ютерних ігрових програм
- перегляди фільмів або їх фрагментів з прочитаними програмовими текстами, використання записів телепередач про письменників, що вивчаються у шкільному курсі української літератури
- прослуховування аудіо записів художніх творів або уривків з них
- використання на уроці наочності вищого рівня – відео матеріалів, анімаційних фрагментів, інтерактивних моделей тощо
- створення медіа-проектів
- використання електронних словників та енциклопедій
- створення міні-журналів, газет, буклетів, інформаційних листків

Отже, комп'ютер та інтерактивні дошки на уроках української мови та літератури поступово стають звичними засобами навчання; використання яких роблять урок динамічним, яскравим і, звичайно, набагато результативнішим.

Науково-педагогічна література подає безліч різноманітних мультимедійних жанрів:

- Блок-тема
  - Медіа-урок
  - Самодиктант
  - Тестові завдання
  - Медіапроект
  - Медіатвори
  - Творчі презентації
  - Віртуальні екскурсії
  - Медіаекспресії
  - Літературний портрет
  - Динамічні таблиці
  - Статичні таблиці

Статичні таблиці

- Така таблиця – вічна. Більше того, на ній можна писати, підкреслювати, малювати – а вона знову чиста. Наприклад, під час закріплення теми «Односкладні прості речення» на таблиці учні спеціальним маркером ставлять розділові знаки, роблять позначки напроти відповідної характеристики речення, не витрачаючи часу на написання і його письмовий розбір.

Такий підхід до організації роботи значно економить час і підвищує ефективність навчального процесу, адже за урок можна розібрати не 2-3 речення, а 10-15.

Динамічні таблиці

- Допомагають учням зрозуміти процес «народження» і функціонування правила: потрібні елементи з'являються і зникають, рухаються, збільшуються, переміщаються; іноді для створення бажаного ефекту застосовується звукове оформлення, анімаційні вставки тощо. Матеріал підібраний з орієнтацією на асоціативне, образне мислення учнів, що дає змогу швидко запам'ятати та якісно застосувати набуті знання.

Літературний портрет

- Мультимедійний проект, що містить документи, фотографії, таблиці, ілюстративний матеріал, аудіо- та відео фрагменти, скомпоновані у послідовному порядку, що дає змогу найбільш повно й яскраво розповісти учням про життєвий і творчий шлях письменника чи поета.

Віртуальні екскурсії

- Відео розповідь про музеї та історичні місця України; до кожного відео сюжету розроблені відповідні завдання, які учні виконують під час уроку. Таким чином, віртуальна екскурсія знайомить учнів з Україною, її історією, природою, видатними людьми, розширює кругозір учнів, сприяє їх розвитку навіть в умовах, коли справжня екскурсія з певних причин неможлива.

Слайд - твір

- Мультимедійний продукт, створений на відповідну тему самими учнями. Це свого роду диференційований, індивідуальний підхід до домашнього завдання.

Тестові завдання

- Надзвичайно вдало можна формувати на інтерактивній дошці. Як відомо, є спеціальні програми, проте це можна робити й без них, розташувавши кожне запитання та варіанти відповідей на нього на окремому слайді. Такі тестові завдання зручно використовувати під час тематичного оцінювання, аудіювання тощо.

Самодиктант

- Давно відома форма перевірки знань, проте у мультимедійному форматі вона працює набагато ефективніше. На дошці – текст із пропущеними буквами та розділовими знаками (бажано, щоб у кожного учня був такий самий друкований текст). У процесі роботи учні пояснюють вживання букв і розділових знаків, роблячи на дошці відповідні записи. Отже, економиться час та необхідність записувати текст у зошити.

Увага!

Пропускаються букви і розділові знаки тільки на вивчені правила. Учень виконує лише той обсяг, який може (диференційований підхід). Бажано вмістити відповідну ілюстрацію до тексту.

Блок-тема

- Комплексний матеріал за певною великою темою, розташований у послідовному порядку і поділений на мікротеми за допомогою функції «гіперпосилання». 100 слів

Приклад використання інноваційних методів на уроках української мови та літератури

- Розвиваючий метод «кроссенс» сприяє на основі діяльнісного підходу формуванню креативності та критичного мислення дітей. Кроссенс являє собою головоломку нового типу, завдання якої – знайти зв'язки (прямі чи приховані) між 9 зображеннями і збудувати асоціативний ланцюжок або розгадати ключове (центральне) слово.

Кроссенси можуть бути використані

- під час вивчення нового матеріалу: визначення теми уроку, постановка проблемної ситуації;
- під час закріплення та узагальнення вивченого матеріалу;
- творче домашнє завдання.

Приклад кросенса

Українська мова. 6 клас

Розділ: Іменник.

Тема уроку: Загальні і власні назви. Велика буква і лапки у власних назвах.

Міжпредметні зв'язки: географія

Етап уроку: Мотивація. Визначення теми та мети уроку.

Фрагмент уроку:

I. Мотивація. Визначення теми та мети уроку.

1. Слово вчителя.

Для того, щоб визначити тему сьогоднішнього уроку, мені необхідна ваша допомога, адже вона зашифрована в центрі кросенса. Знайшовши асоціативні зв'язки між картинками по периметру, ви зможете відгадати тему нашого заняття.

Розв'язання кросенса:

- **1-2 – карта - Україна - Україна – це країна на карті Європи**
- **2-3 - Україна – річка – в Україні багато великих та малих річок**
- **3-4 – річка – Дніпро - Дніпро – найбільша річка України**
- **4-5 – Дніпро – озеро - водойми**
- **5-6 – озеро - Синевир - Синевир – найбільше і найкрасивіше озеро Карпат**
  - – **Синевир – гори –озеро Синевир знаходиться в горах**
  - - **гори – Карпати –Карпати – найбільші гори України**
- **8-1 – Карпати – карта – Карпати – географічний об'єкт на карті Європи**
- **По хресту:**
- **Україна – Синевир, Карпати – Дніпро – іменники – власні назви**
- **Ключове слово: власні назви**

карта	Україна	Річка
Карпати	Власні назви	Дніпро
гори	Синевир	Озеро

2.Визначення теми та мети уроку.

Дякуємо за увагу!